

Tengernek Csillaga

keresztény folyóirat

2008. máj.–jún.
XIII/3. szám

Ára: 290,- Ft

Budapest, Óbuda – kegyszobor

*Spirituális támogatók: fr. Barsi Balázs OFM., Gyulai Oszkár,
P. Jáki Teodóz Sándor OSB., Katona István, Regőczy István és Török József.
Teológiai lektorálta: fr. Barsi Balázs OFM.*

Szűz Mária tiszteletére

Üdvözlégy Istenszülő Szűz,
malasztal teljes Mária,
az Úr van teveled.
Áldott vagy te az asszonyok között és
áldott a te méhednek gyümölcse;
mert szülted nekünk Krisztust,
az Üdvözítőt,
a mi lelkeink szabadítóját.
Oltalmad alá sietünk, Istenszülő Szűz,
ne vesd meg szükségünk idején könyörgéseinket,
hanem szabadíts meg minket
minden veszedelemtől,
te egyedül szeplőtelen és áldott.
Dicsőséges Istenszülő,
mindenkor szűz Mária,
Krisztus Istenünknek anyja,
fogadd el imáinkat és vidd
a te Fiad, a mi Istenünk elé,
hogy üdvözítse és világosítsa föl
éretted a mi lelkeinket.
Bizodalmunk az Atyaisten,
menedékünk a Fiúisten,
védelmezőnk a Szentlélekisten.
Szenháromság, egy Istenünk, dicsőség neked!

*(görög katolikus imádság,
Legszentebb imakönyv, Budapest, 1935.)*

Tartalomjegyzék

Szent Bonaventura: Beszélgetek a lelkemmel	1
fr. Barsi Balázs O.F.M: A Szentlélek ajándékai	2
Giovanni Pappini: A felhő	9
Kovács Gábor: Kontextus	11
Teréz anya: Kicsoda számomra Jézus?	18
II. János Pál: A Boldogságos Szűz és az Eucharisztia	19
Közi Horváth József: Mindszenty bíboros testamentuma	20
II. Rákóczi Ferenc: Ima a hazáért nehéz időben.	23
Mária kegyhelyek	
Budapest–Óbuda	25
Ima a Szentlélekhez	26
Rózsafüzér	
II. János Pál: A dicsőség titkai	27
II. János Pál: A rózsafüzér a titokhoz való hasonulás útja	28

A Szerkesztőség címe:

1539 Budapest, Postafiók 638.

E-mail: stella-maris@freemail.hu

A lappal kapcsolatos bármilyen észrevétellel, javaslattal forduljon a lap szerkesztőségéhez!

Felelős szerkesztő: Jánossy Gábor

Készült a Co-Print Kft. nyomdájában,
www.co-print.hu

Felelős vezető: G. Diviaczky Klára

A hátsó borítón:

Varsó — Szent József templom

A *Tengernek Csillaga* folyóirat megrendelhető a Stella Maris Alapítvány postafiók címén, illetve e-mailen és megvásárolható a templomokban vagy Budapest V., Ferenciek terén.

Kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza.

Kiadja a Stella Maris Alapítvány

A Stella Maris Alapítvány
bankszámlaszáma: K&H Bank

10200885-32621031-00000000

ISSN szám: 1416-8243

Beszélgetek a lelkemmel

Szent Bonaventura

A *Lélek*. Beszélj, kérlek, a szeretet erényéről, hogy ismeretének birtokában még jobban föllelkesejdem az Isten szeretésére.

A *belső ember*. A szeretetnek a gyümölcse, lelkem, tényleg nagy, de rejtett dolog. „A szeretet ugyanis, Szent Ágoston szerint, a megpróbáltatásban támogat, a sikerben pedig mérsékel. Erős a nehéz szenvedésben; vidám a jótéteményekben, tántoríthatatlan a kísértésekben; bőkezű a vendégségben; jókedvű az igazi testvérek között; türelmes a hamisak között; biztonságos a gyalázkodások közepette; jótékony a gyűlölködések ellenére is; szelíd a haragvókkal szemben; ártatlan minden álnokságban; a bűn fájdalommal tölti el, de az igazságért lelkesül.”

„Ó, boldogságos szeretet! Belőled fakad az erények buzogó forrása, az érzelmek tisztasága és az értelem világossága; te vagy a szent vágyak, a magasztos tettek és a termékeny erények kútfeje; rajtad alapszik az erény méltósága és a jutalom édessége, ó, édesség szeretete! Belőled éljen szívem és a te nektárossal teljék el a lelkem!”

Szent Jeromos hozzáfűzi még: „Hiába az igaz hit, a szeretet ápolása nélkül senki sem juthat be az örök hazába; a szeretet ugyanis olyan fontos, hogy nélküle még a jövődőlés vagy a vértanúság sem használ semmit. A szeretetet semmi sem pótolja, mert elsőség illeti minden erények között.”

Milyen szerencsétlen is az, aki szeretetét múltó javakra pazarolja, melyeket pedig „kínál szerez, félelemmel birtokol és fájdalommal veszít el az ember”.

„Ellenkezőleg, milyen boldog az, aki Téged szeret, Uram; aki szereti ellenségét érted, barátját pedig benned; csak az nem veszít el egyetlen kedves lényt sem, aki mindenkit Tebenned kedvel. Téged ugyanis senki el nem veszít, hacsak készakarva el nem hagy; ha elhagyna is, mikor szelíd vagy, meg fog találni, majd ha haragos leszel.”

„Nem szeret igazán az olyan ember, aki rajtad kívül olyasmit is szeret, amit nem éretted szeret!”

Ó, szeretet, te mindig lángolsz, és soha ki nem alszol! Ó, szeretet, gyűjts lángra engem, hogy legyőzzem a test kívánságát, a szemek kívánságát és az élet kevéségét.

„Milyen szerencsés és boldog is az az ember, akinek szívében a szeretet csak az örökkévalóság vágyát élesztgeti; az ilyen sem a sikerben nem fuvalkodik föl, sem a viszontagságok közt nem törik össze. S mikor már

semmi sincs ezen a világon, amit szeretne, olyasmi sem létezik, amitől félhetne.”

Szent Pál még hozzáfűzi: „A szeretet türelmes, nyájas; a szeretet nem féltékeny; nem cselekszik rosszat, nem fuvalkodik föl, nem nagyravágyó, nem keresi a magáét, nem gerjed haragra, nem gondol rosszat, nem örvend a gonoszságnak, de együtt örvend az igazsággal.”

E szavakat Szent Gergely a következőképpen értelmezi: „A szeretet türelmes, mert nyugodt lélekkel viseli a szenvedéseket; nyájas, mert rosszért jóval fizet. Nem féltékeny, mert ezen a világon már semmire sem áhítzik, és így földi sikerek miatt nem is irigykedhetik. Nem fuvalkodik föl, mert amíg az örök jutalom díjára epedve vágyakozik, nem kaphatják el a külső javak. Nem cselekszik rosszat, mert egyedül az Isten és felebarát szeretetéért hevülő szíve nem ismeri csak az egyenes utat. Nem nagyravágyó, mert minél forróbbra szítja befelé a belső tüzet, annál kevésbé vágyik kifelé idegen javak után. Nem keresi a magáét, mert amit a földön átmenetileg birtokol, azt úgy tekinti, mintha nem is hozzája tartoznék; tulajdonának csak azt ismeri el, ami mindig az övé marad. Nem gerjed haragra, mert noha jogtalansággal illetik, nem forral bosszút, mivel a nagy szenvedésekért odaát még nagyobb jutalmat remél. Nem gondol rosszat, mert szívét kemény tisztaság tölti el, a gyűlöletet is tövestől kitepte már belőle, és így eszébe sem jut olyasmi, ami beszenyeyné lelkét. Nem örvend a gonoszságnak, mert aki mindenki iránt szeretetet érez, az még vetélytársai vesztén sem örvend. De együtt örvend az igazsággal: mivel ugyanis mindenkit szeret, más javának a látása éppúgy megörvendezteteti, mintha maga is gyarapodott volna.”

A Szentlélek ajándékai

fr. Barsi Balázs O.F.M.

Izajás próféta Krisztusról, a Fölkentről jövőndöli: *Az Úr Lelke nyugszik rajta. A bölcsesség és az értelem Lelke, a tanács és az erősség Lelke, a tudás és a jámborság Lelke, s az Úr félelmének Lelke. (11,2)* Amikor Jézus megkezdte nyilvános működését, szülővárosában, Názáretben olvasásra jelentkezik. Izajás tekercsét adják neki, ahol ez áll: *Az Úr lelke van rajta, ő kent fel engem. Igen rövid volt az első beszéde, mindössze ennyit mondott: „Most beteljesedett, amit hallottatok.” (vö. Lk 4, 17-18)*

És nem elégedett meg azzal, hogy ő a Szentlélekkel fölment, hanem megígérte övéinek, hogy nekünk is megadja a Szentlelket és ajándékait. Pünkösöd napján ezt teljesítette, Péter apostol éppen erről tesz tanúságot, amikor kiáll az emberek elé.

A keresztségben új életet kaptunk. Ez a keresztyénység. Nem vallás csupán, nem filozófia, nem teológiai rendszer, hanem Isten gyermekeinek új minőségű élete. Ezt nevezi a Szentírás örök életnek, mely már elkezdődött bennünk.

Mi ennek az életnek a tartalma? Az, hogy rá vagyunk oltva Isten belső életére. Hogy a Szentlelket kaptuk, aki maga a Szeretet. Ezért minden megkeresztelt, még a csecsemő is megkapta a hit, remény és a szeretet csíráját. És megkapja a hét ajándékot is, ahogy szent hitünk tanítja, mert mind a hét ajándék a szeretet megvalósulása és kibontakozása.

Hogy ezek az ajándékok kibontakozzanak bennünk, három feltételnek kell teljesednie. (Persze Isten a feltételek létrejötte nélkül is cselekedhet. Egy most megtérőnek megadhatja minden ajándékát úgy, hogy egyszerűen a jótanács vezet. De a keresztyén életnek, belső életünknek is, megvan a normális ritmusa, amelyhez Isten rendszerint alkalmazkodik.)

Az első: elletmondás a világ szellemének.

Amikor valaki eszének használatára jut, és elmondják neki, hogy meg van keresztelve, tanulja a hittant, megismeri a hitigazságokat, akkor egyúttal arra is meg kell tanítani, hogy ellene mondjon *„a sátánnak és minden pompájának és minden cselekedetének”*, mert mi *nem a világ lelkét kaptuk, hanem azt a Lelket, amely Istentől van, hogy megismerjük, amit Isten nekünk ajándékozott. Ezt hirdetjük is, de nem az emberi bölcsesség által, hanem a Lélek által tanított szavakkal, lelkiekhez lelkieket mérve. Az érzéki ember azonban nem fogja fel, ami az Isten Lelkéé, mert oktalanság az számára, és nem tudja megérteni. (1Kor 2,12-14)*

Mivel a világ szellemének való ellentmondásunk nem eléggé radikális, hiába van beültetve lelkünk földjébe ez a hétágú gyökér: a Szentlélek hét ajándéka, nem tud kibontakozni, mert vasbeton törmeléként nehezedik rá a világ szelleme. S amíg ezt el nem távolítjuk, ne is számítsunk arra, hogy a Lélek adományai vezetnek minket. És ez nemcsak a papságra vagy szerzetességre készülő fiataloknak szól, hanem mindenkinek, aki keresztyénnek vallja magát.

A második feltétel: az erkölcsi erények gyakorlása. Ilyen az *okosság*. Először is a hittől megvilágosított értelmemet használjam. Döntsek okosan. Ez egyben azt jelenti, utasítsam el a test okosságát. S miután évekig,

évtizedekig a hit szempontjából mindig okosan döntöttem, egyszer csak a Lélek veszi át a vezetést a *jótanács* ajándékával.

Ilyen erkölcsi erény az *igazságosság* is, amelybe beletartozik, hogy elvégzem a kötelességem, megadom kinek-kinek, ami jár, elsősorban Istennek a köteles hódolatot. Ha ezt gyakoroltam, ha nem csupán az érzelmek szerint imádkoztam, ha éveken keresztül küzdöttem a szórakozottság ellen, akkor Isten egyszer megadja nekem, hogy kibontakozzék benne a *pietas*, a *jámborság* ajándéka.

A *lelki erősséghez* gyakorolni kell, hogy erőt vegyek magamon. A keresztény élet ma azért nehéz, mert az emberi életet tették tönkre. Hol tanítják ma a gyermeknek az önmegtagadást, az önlegyőzést, az állószilárd-ságot? A mai nevelés mintha elfelejtette volna az örömmel hozott áldozat igazi embernevelő jellegét. A lelki erősség állandó gyakorlása vezet el ahhoz, hogy elnyerhessem az *erősség* ajándékát, amikor már Isten ereje működik bennem.

Továbbá a *mértékletesség* erényét kell gyakorolnom mindenben, hogy az *Úr félelmének* ajándéka kibontakozhasson bennem.

Nem hiszem, hogy a természetes hittől megvilágosított emberi élet és a szentlelkes élet között óriási szakadék lenne életünkben. A kettő között valami titokzatos átmenet van, amelyhez azonban az isteni kegyelem mellett komoly erőfeszítésre is szükség van, s ez ma többnyire hiányzik.

Láttunk egy remek kisfilmet a Katolikus krónikában. Medjugorjében van egy közösség, amelyben kábítószeres és teljes drogfüggőségben élő fiatalok meggyógyulnak. Szabadulásuk azonban kegyetlen erőfeszítést, türelmet követel. Mindegyiknek van egy úgynevezett őrzőangyala, aki elől nem szökhet meg, aki mindig vele van, aki egy percre sem hagyja el, hónapokig. És érdekes – ahogy elmondta a film készítője –, hogy az épp csak most érkezett fiatal arcán már három nap után látható a változás, ahogy tekintete megtisztul, vonásai kisimulnak. Ilyen volt az első századok kereszténységében a katekumenátus intézménye. Ha komoly a szándékod, minden lépésedről tudni akarok, mindent látni akarok. És ez majd odavezet, egy nap, hogy azt teszed, amit akarsz. De nem lehet ezzel kezdeni a nevelést, mert akkor megfosztjuk attól a tartástól, amelyre hűségre épülhetne.

Végül a Lélek adományainak kibontakozásához a harmadik feltétel: összeszedett élet Isten jelenlétében. Ehhez nagyon sokszor vissza kell vonulnunk lelkünk mélyére, Isten jelenlétében élni, kezdeni figyelni a Lélek sugallataira. Hallani azt, hogy lelkiismeretünkön keresztül valaki szól hoz-

zánk. És átadni mindennap Krisztusnak a vágyainkat, akaratunkat, gondolatainkat, emlékezetünket, fantáziánkat, testi életünket, ösztönéletünket, emberi kapcsolatainkat és minden munkánkat.

Aki ezt a három feltételt figyelmen kívül hagyja, annak a Szentlélekről szóló ajándékok egyre érthetlenebbek lesznek. Pünkösöd felé kell is, hogy egyre érthetlenebbek legyünk azoknak, akik testi életet élnek. Akik ennek a világnak szolgálnak és nem képesek szakítani a bűnnel, azoknak mindez valami jámborkodó szöveg lesz. Viszont Isten szentjei, akik bűnbánatot tartanak és komolyan törekszenek az Istennek tetsző életre, egyre többet értenek meg belőle, s egyre inkább azt fogják mondani: ez nekünk szól, velünk történik.

A jótanács

Vegyük sorra ezeket a drága ajándékokat. A *jótanács* ajándékát az Úr Jézus megígérte a benne hívőknek: „*Mikor pedig a zsinagógába, elöljárók és hatóságok elé hurcolnak benneteket, ne aggódjatok azon, hogy hogyan és mivel védekezzetek, vagy mit mondjatok, mert a Szentlélek megtanít benneteket abban az órában, hogy mit kell mondanotok.*” (Lk 12,11-12) Hogy ezt nemcsak megígérte, hanem meg is adta az apostoloknak, annak bizonyítéka az a jelenet, amikor ezeket az egyszerű galileai halászokat a főtanács, amely nagyrészt – mai kifejezéssel élve – egyetemi tanárokból, professzorokból állt, beidézte. „*Parancsban hagytuk meg nektek, hogy ne tanítsatok az ő nevében – ez a keleti büntetés, ki se szabad mondani Jézus nevét –, s lám, ti betöltöttétek Jeruzsálemet tanításotokkal, és ránk akartátok hárítani annak az embernek a véréét.*” Erre Péter és az apostolok azt felelték: „*Inkább kell engedelmeskedniük Istennek, mint az embereknek.*” (ApCsel 5,28-29)

Micsoda bölcsesség! És el kell gondolkodnunk azon, ami közvetlenül e jelenet után történt. „*Ekkor egy bizonyos Gamáliel nevű farizeus, aki az egész nép előtt tiszteletben álló törvénytudó volt, felállt a főtanácsban és rövid időre kiküldte az embereket. Azután beszédet intézett hozzájuk: „Izraelita férfiak, vigyázzatok magatokra, mit tesztek ezekkel az emberekkel. Hagyjátok magukra ezeket az embereket, és engedjétek el őket, mert ha ez a terv vagy mű emberektől van, elenyészik. Ha azonban Istentől van, nem ronthatjátok le, nehogy az történjék, hogy Isten ellen hadakoztok.*” (ApCsel 5,34.38-39) Remek példát kaptunk arra, hogy Gamáliel gyakorolta a hit okosságát. Remélem, el is nyerte egyszer a Szentléleknek ezt az ajándékát! Ő ugyanis nem indulataitól elvakítva nézte ezt a tizenkét egyszerű galileai embert, hanem hittel és a tapasztalatból kiindulva. Jólle-

het Péter kemény dolgot vágott a fejükhöz: „*Atyáink Istene feltámasztotta Jézust, akit keresztfára feszítve megöltetek*”, Gamáriel mégis képes a hit okosságával vizsgálni az eseményeket. Pontosan ez az a magatartás, amely mintegy helyet készít a Szentlélek ajándékainak.

Ahelyett, hogy passzivitásba vonulva várnánk a nehéz helyzetekben megmutató Szentleket, aki megsúgja, hogy mit is mondjunk és mit is tegyünk, először a hit okosságával kell mindent szemlélnünk, lemérnünk, megítélnünk. De vigyázzunk, a hit okossága nem a test és a világ okossága, ellenkezőleg: a világ szemében balgaság. És el kell utasítani a test okosságát, amely mindig, minden helyzetben remek, tévedhetetlen tanácsokat ad a bűnös és önző embernek. Aki lop, csal, hazudik, megcsalja házastársát, vagy az anyagiakat isteníti, mesteri fokon képes megválasztani a megfelelő időt, helyet és eszközöket tervei végrehajtásához. Szinte egy másik szellem hatására cselekszik, és számítása mindig bejön. Ezt az okosságot nekünk vissza kell utasítanunk, és bizony vállalnunk kell, hogy a világ szemében balgáknak tűnjünk, hogy a hit okosságát el-sajátíthassuk.

A Lélek adományához, a jótanácshoz a hit okosságának állandó gyakorlása vezet. A jótanács tehát a Szentlélek azon adománya, amely a hittel gyakorolt okosságot tökéletesíti, míg egy nap teljesen átveszi a szerepét. Úgyannyira, hogy Jeanne d'Arc azt mondta a katonáknak, a tábornokoknak: Ti a magatok tanácsában voltatok, én pedig az én tanácsomban. Nem arra fogunk menni a hadsereggel, amerre eldöntöttétek, hanem ellenkező irányba. És neki lett igaza. Vagy említhetnék Kolbe atya esetét, aki Japánban arra a helyre építette a kolostort, ahol minden ellene szólt. Akárhogy is ellenkeztek, kitartott elképzelése mellett. És amikor az amerikaiak ledobták az atombombát, a hegyoldal védettségében épült kolostor épen maradt a robbanás után.

Igen fontos számunkra ez az adomány, hiszen néha percekben belül kell rendkívüli súlyú döntéseket meghoznunk. Vannak pillanatok, amelyek olyanok, mint amikor a vonat befut egy állomásra. Van jegyünk, felszállhatunk, a vonta azonnal indul. Ha most bizonytalanok és tanácstalanok vagyunk, lemaradunk. Ha nem tudtunk dönteni, akkor amellel döntöttünk, hogy nem szállunk fel. Ez a „döntés” azonban méltatlan egy értelmes hívő emberhez.

Persze, aki a lélekvándorlásban hisz, annak nincs szüksége a Szentlélek tanácsára, mert úgy gondolja, majd megismétli az életet. Aki materialista, annak sincs szüksége rá, de aki valóban hisz Istenben, az nem lehet meg nélküle.

Három olyan helyzet van az életben, amikor különösen nélkülözhetetlen a Szentléleknek ez az ajándéka.

Az egyik a pályaválasztás, a hivatáskeresés. Persze, itt is gyakorolni kell az okosságot. Imádkozni, másoktól tanácsot kérni. De mindez kevés, mert itt örök sorsunkról is szó van. Mit tett Szent Pál a hivatását érintő nagy döntés előtt? Ezt írja: *Egyáltalán nem törődtem testtel és vérrel. (Gal 1,16)* Ez a zsidó kifejezés azt jelenti, hogy nem hallgatott a tisztán emberi okoskodásra. Akkor sem szabad tisztán emberi okoskodásra hagyatkozni, amikor valaki például azon töri a fejét, hogy ez vagy az a lány lenne-e jobb felesége. Az Istennel való örök kapcsolatból kell nézni ezt a helyzetet is. Az Apostol így folytatja: *Jeruzsálemben sem mentem föl apostol-elődeimhez, hanem elmentem Arábiába. (Gal 1,17)* A hagyomány úgy tartja, hogy három éven át visszavonult életet élt. Budapest is lehet Arábia. Itt is megvalósítható az a fajta életforma, amelyben a hivatását kereső, arra készülő fiatal kikapcsolja az őt körülvevő őrült nyüzsgést, és elviseli órákon, napokon át önmagát, lelki könyveket olvas, rendes időben lefekszik, korán kel és imádsággal kezdi a napot, egyszóval olyan körülményeket teremt maga körül, amelyekben meghallhatja Isten szavát. Szent Pál folytatja: *Három év múlva azután felmentem Jeruzsálemben, hogy meglátogassam Kéfást, és nála maradtam tizenöt napig. (Gal 1,18)* Kell ez a külső egyeztetés, az Istentől kijelölt tekintély, aki előtt feltárom tervemet, amely az idők során megszületett és megérlelődött bennem.

A másik emberi helyzet, amikor nagy szükség van a jótanács ajándékára, a hivatásunkkal együtt járó bűnalkalom. Például egy orvos számára ilyen az, hogy az őt felkereső állapotos nőnek mit tanácsoljon, ha az nem akarja megtartani gyermekét. Vagy egy pszichológus számára, hogy mennyire engedi páciensének, hogy belé kapaszkodjon. A pap számára, hogy hogyan bánjon a hozzá vonzó, lelkileg kötődő nővel, hogy az Istenhez kösse őket, ne pedig magához.

Ezek és a hasonló helyzetek igen-igen próbára teszik az emberi gyöngeget. Kitérni nem lehet a döntés, a válasz elől, amelyre hivatásunk kötelez, ezért a Szentlélek segítségét kérve legjobb lelkiismeretünk szerint kell cselekednünk.

A harmadik élethelyzet pedig, amely mindannyiunkat érint: amikor tanácsot kérnek tőlünk. Sokszor szinte a szívüket hozzák elénk. Mennyire szükséges a Szentlélek ajándéka a szülőknek, a nevelőknek, a papoknak, a lelkivezetőknek! Milyen hatalmas feladatot ró rám, amikor valaki leteszi elém az életét, és várja, hogy mit mondok neki! A gyóntatá-

sok alkalmával gyakorta megtapasztalom ezt az óriási felelősséggel járó, egyszersmind csodálatos eseményt. És számtalanszor így fohászkodom: Jézusom, segíts! Nem is ismerem ezt az embert, aki előttem térdel. Te viszont végtelenül ismered és szereted őt! Mit mondjak neki? Könyörülj meg rajta és rajtam is!

Jó hasznát vesszük a jótanács ajándékának akkor is, amikor úgy érezzük, hogy az ellentétesnek látszó feladatok és erények szétszednek bennünket. Igazából ott ütköznek a kötelességeink, ahol még nem adtuk át magunkat egészen. A szenteknek nem voltak ütköző kötelességeik. Istenben éltek. Páli Szent Vince például Párizs nyüzsgő utcáin járva is állandóan Istenben volt elmerülve. Egyébként milyen pasztoráció az, ha nem őbenne vagyunk elmerülve? Csak így tanulhatjuk meg azt, hogy végül is Krisztus szívével kell szeretni az embereket, tehát jobban, mint a férjük, feleségük meg a gyermekeik, és mégis tökéletesen szabadnak kell tudni maradni, és megőrizni a tökéletes tisztaságot, testileg-lelkileg.

És hogyan érhető el, hogy egyszerre legyen meg bennünk a galamb egyszerűsége és a kígyó ravaszsága – ahogyan az Úr kívánja tőlünk –, vagy hogyan lehet a szigorúságot és a gyöngéd szeretetet együtt gyakorolni? A jótanács ajándéka nélkül, bizony zavartak a gondolataink, kibogozhatatlanok az érzéseink, következtelenek a terveink, hirtelenek és felelőtlenek az elhatározásaink, meggondolatlanok a szavaink, oktanok a cselekedeteink.

Mit kell tehát tenni, hogy növeljük ezt az isteni ajándékot? Elsősorban imádkozni. Foucauld atya azzal kezdte napját, hogy segítségül hívta a Szentlelket: „*Teremtő Lélek, jöjj közénk...*” Figyelni kell a sugallatokra, mint a fiatal Salamon király tette. Ezt kérte királysága kezdetén az Úrtól: „*Téged hallgató szívet adj nekem.*” És Istenbe merült, szemlélődő életre kell törekedni. Az Egyház történelme folyamán azok voltak a legjobb tanácsadók, akik igazi szemlélődők voltak és visszavonult életet éltek.

A felhő

Giovanni Pappini

Az apostolok visszatértek Jeruzsálembe, otthagyták, és pedig örökre, hálóiakat: olyan út vándoraivá lettek, amelyet csak vértócsák szakítanak meg.

Ahonnán az emberek dicsőségében, virágzó ágak árnyékában leszállott, ugyanott kell a közbeeső gyalázat és feltámadás után felmennie az ég dicsőségébe. A Feltámadás után negyven napig maradt az emberek között, ameddig a víz jelképes halála (keresztisége) után kint maradt a Pusztában. Élete, ámbár teste olyannak látszott, mint a régi, annyira emberentúlivá magasztosult, hogy a testi és látszólagos világ határtalan átszellemülésének tűnt, hogy egészen lélekké váltan visszatérhetett az atya Lelkébe, amelyből kivált, harminc egynéhány évvel azelőtt, hogy a sötétségbe burkolt földön nyílást vágjon a mennyek áradó kegyelme számára.

Nem élt együtt Apostolaival, mint annak idején, mert immár elszakadt az élők életétől, de nem egyszer megjelent összejöveteleiken, hogy megerősítse utolsó ígéreteit és talán, hogy a legarravalóbbra rábízta azokat a titkokat, amelyek nem voltak megírva semmi könyvben, hanem amelyeket tovább hagyományoztak az egész apostoli korszakon át és azon túl is, titok pecsétje alatt, és amelyek később részben Arcana Disciplina néven váltak ismeretessékké.

Utoljára az Olajfák Hegyén látták, ahol halála előtt megjövendölte a Templom és a város Pusztulását és visszatérése jeleit, és ahol a Sátán, mielőtt még leverten menekült volna, izzadságban és vérben áztatva. Májusvégi este volt és a felhők ebben az aranyos órában, a nyugvó nap aranyában megaranyozott mennyei szigetek gyanánt, mintha a földet földről szálltak volna az ég felé és közelieknek tűntek, mint óriási és illatos áldozatok gőzei. A mezőkön, melyek nyögve érlelték a kalászosok utolsó szemeit, a madarak már kezdtek fészkeikre röppenni és az estéli hűvösség, lágy fuvallataival, meg-megrázta az ágakat és félig érett gyümölcszeit. A távoli, még épségben álló városból füstös porfelleg szállt fel, amelyből kimeredtek a Templom párkányai, tornyai és fehér bástyázatai.

És a Tanítványok még egyszer, újra, felvetik azt a kérdést, amellyel a kettős jövendölés estéjén, ugyanezen a helyen, Jézushoz fordultak. Most, hogy ígérete szerint visszatér, mire várjunk még?

– Uram, vajon ez időben állítod-e vissza Izrael országát?

Talán Isten Országáról akartak beszélni, amely az ő gondolatukban, éppúgy, mint a prófétákéban, tökéletesen egy volt Izrael Országával, mert Judeából kellett kiindulnia a föld isteni megújításának.

– Nem tartozik hozzátok – felelte Krisztus – tudni az időket vagy alkalmakat, melyeket az Atya önhatalmában rendelt el; hanem venni fogjátok erejét a felülről rátok jövő Szentléleknek és tanúim lesztek Jeruzsálemben s az egész Judeában és Szamariában és mind a föld végéig.

Ezután fölemelte kezét, hogy megáldja őket. Miközben rátekintettek, fölemelkedett a földről s mint a Színeváltozás napján, tündöklő felhő burkolta be és tüntette el. De az ott maradtak nem tudták levenni szemeiket az égről és a magasba szegezték őket, a döbbenettől mozdulatlanul, midőn két fehérruhás férfiú riasztotta fel őket:

– Galileai férfiak, mit álltok az égbe nézvé? Ez a Jézus, ki fölvetetett tőletek az égbe, úgy jó majd el, amint láttátok őt az égbe menni.

Ekkor, miután csendesen imádkoztak, visszatértek Jeruzsálembé, mélabús öröm derűjében gondolva a következő napra: első napjára annak a munkának, amely immár majdnem kétezer éve tart s ma sincs befejezve. Immár, egyedül vannak ők is, egyedül az ezerfejú ellenséggel szemben, amelynek Világ a neve. De az ég nincs már úgy elszakítva a földtől, mint Krisztus jövele előtt. Jákob titokzatos leírása immár nem egy magányos ember álma, hanem le van tűzve a földbe, abba az országba, amelyet járnak, és van odafenn Közbenjárójuk, aki nem feledkezik meg az örökkévalóságra kiválasztott kérészetükről, akik egy darab ideig barátai voltak. „Én veletek vagyok mindennap a világ végezetéig”: ez volt egyik utolsó és legnagyobb ígérete. Felment a mennybe, de a menny már nemcsak az a puszta domborúság, amelyen gyors egymásutánban és tolongva, mint a birodalmak, tűnnek fel és tűnnek le a vihar fellegei és ragyognak némán, mint szentek lelkei a csillagok. Az Ember Fia, aki felment a hegyekre, hogy közelebb legyen a mennyhez, aki csupa fényesség volt a menny fényességében, aki a földről felemelkedetten halt meg a menny elsötétülésében és visszatért, hogy az est varázsában szálljon fel a mennybe, és vissza fog térni egy napon az ég felhőiben, az Ember Fia még mindig közöttünk van, itt van a világban, amelyet meg akart szabadítani, vigyázza szavainkat, hogy vajon valóban lelkünk mélyéből törnek-e fel, vigyázza könnyeinket, hogy vajon valóban a szív vérének könnyei voltak-e, mielőtt a szemek sós könnyeivé keseredtek, itt van közöttünk láthatatlan és jóságos vendég gyanánt, aki nem hagy el bennünket többé soha, mert a föld az ő akaratóból mintegy előlege a Mennyek Országának és mind a mai naptól fogva része a mennynek.

Mindnyájunk durva dajkáját, ezt a gömböt, amely csak pont a végtelenben s mégis a végtelenség reménységét rejt, Krisztus magához ölelte örök tulajdona gyanánt és ma szorosabban hozzánk van láncolva, mint akkor, mikor a mi mezőink kenyerét ette. Egyetlen isteni ígéret sem évülhet el: a májusi felhő minden cseppje, mely őt beburkolta, most is itt van idelent és mi minden áldott nap amaz ég felé emeljük fáradt és halandó szemeinket, amelyből majd egykor leszáll dicsőségének retentő ragyogásában.

Kontextus

Kovács Gábor

Az előző fejezetben (Tengernek Csillaga XII/4.) az elváltozott tudatállapotról beszéltem, példának használva az agykontrollt vagy Silva-módszert, amelyről megállapítottam, hogy nem tudományos eljárás, hanem mágikus technika. Próbálok belehelyezni magam a módszer híveinek helyébe. Vajon mit válaszolnának erre a kritikára? Elsősorban talán azt, hogy jogtalanul nevezem az agykontrollt tudománytalannak, hiszen számos tudós is követi azt. Nos, akadhatnak és akadnak is egyetemi tanárok a módszer hívei között, de ez nem jelenti, hogy a *tudomány* mint olyan magáévá tette azt. Néhány tudós még nem „a” tudomány. Ha valóban egyértelmű tudományos bizonyítékok szólnak egy megállapítás mellett, azt előbb-utóbb a tudósok összessége egyhangúlag elfogadja. Ahogy például vitán felül áll, hogy a Koch-bacillus okozza a tuberkulózist, vagy hogy az elektromosság-tan alapjai a Maxwell-egyenletekkel írhatók le. A Silva módszer esetében ilyen megegyezés messzemenően nincs. Sőt, hozzáteszem, kilátás sincs rá, mert leglényegesebb állításai metafizikai természetűek, természettudományosan nem ellenőrizhetők. A világnézetileg semleges homlokzat csak álcázása a módszer lényegének.

Második ellenvetés lehetne az agykontroll hívei részéről, hogy nem mindenki tapasztal negatív szellemi jelenségeket, aki a módszert használja. Nem mindenki érez nyomasztó idegen jelenlétet, vagy fojtogatást a torkán. Ez minden bizonnyal így is van. Am ha egy erdőben számosan találkoznak medvével, akkor abban az erdőben *vannak* medvék, még ha nem is minden arra járó találkozott velük. Ha szabad erőteljesen és kissé népiesen kifejeznem magamat: hogy kit mikor és hogyan visz el az ördög, az nagyon különböző lehet, de én azt szeretném, ha egyáltalán nem vinne el, ezért nem foglalkozom agykontrollal.

A harmadik lehetséges ellenvetésnek nagyobb súlya van. Mi van akkor – kérdezheti valaki –, ha nem merészkedünk az agykontroll dinamikus meditációjáig, nem keressük a kapcsolatot semmiféle „magasabb intelligenciával”, nem idézünk meg „tanácsadókat”, hanem csupán a módszer autoszugesztív részét alkalmazzuk? Nem kapcsolódunk be filozófiai előfeltevésekbe, hanem az „alfa-állapotban” pusztán „a stressz levezetésére, alvászavar megszüntetésére, ébresztőóra nélküli, időzített ébredésre, élnépszerűsítő nélküli felfrissítésre (például autóvezetéskor)..., a memória fejlesztésére, gyorsabb és hatékonyabb tanulásra”¹ és hasonlókra törekszünk? Elvégre ez ártatlan terület, nem idéz meg démonokat.

Válaszom három részből áll. Az első rész nem tartozik a teológia területére, ezért csak hipotetikusán fogalmazom meg, mert ebben nem vagyok szakember. A pszichiátria illetékes a hiteles válaszra. Az alfa-állapotban végzett autoszugesztív technika tartalmaz egy ellentmondást: egyrészt ellazított, passzív állapotba helyezzük az agyat, hogy fogékony legyen a szugesztív parancsokra, másrészt tudatosan, aktívan használjuk, amikor szugesztív parancsokat adunk ki önmagunknak. Vajon ez az ellentmondásos használat nem káros az agyműködésre nézve? A válasz, hangsúlyozom, az elmegyógyászokra tartozik, de én már hallottam olyanról, hogy valakit az agykontrollal való kísérletezés juttatott a pszichiátriára.

Válaszom második része viszont teológiai. Az elváltozott tudatállapot veszélyes. Nem szükséges, hogy démonokat idézzünk, elég az, hogy védtelenné válunk velük szemben. A logikus gondolkodás ellenőrzésének elvesztése után ki vagyunk szolgáltatva a körüljáró, zsákmányra leső gonosz lelkeknek. Mint az afrikai vadász, aki őrtűz nélkül a szabadban alszik. Lehet, hogy nem eszi meg az oroszlán, viszont az is lehet, hogy megeszi. (Manapság már ritka az oroszlán Afrikában, de az ártó szellemek minden földrészen gyakoriak.) Az elváltozott tudatállapottal később még kell foglalkoznunk, itt legyen elég annyit megjegyezni, hogy a kábítószer használat, amely nem jár együtt idegen szellemek megidézésével, gyakran okoz démoni megszállottságot, pusztán mert a lélek védtelenné, kiszolgáltatottá vált a kábítószer hatására, a tudatos önkontroll elvesztése révén.

Válaszom harmadik részét részletesebben is ki szándékozom fejteni. E válasz alapja a *szellemi kontextus* fogalma. Sokan érvelnek úgy,

¹ Mi az agykontroll és mire jó? Lásd: <http://www.agykontroll.hu/miaza.htm> – 2006.03.21.

hogy nem folyamodnak mágiához, valamely mágikus eljárásnak csak az ártatlan részét használják, tehát nem érheti őket baj. Ezek a démoni jelenléteket valahogy úgy képzelik el, mintha egy fazék krumpliból belehelyeznénk egy kapszulába zárt méregtablettát. Amíg csak a krumplit eszem és a mérget tartalmazó kapszulát elkerülöm, nem érhet baj. Csak-hogy a démon nem szilárd anyag, amelyet körülhatárol a tér, és így be lehet zárni egy dobozba. A bukott angyal szellemi valóság, nem körülhatárolt módon van jelen az anyagban, hanem szellemi működése révén. Ez a működés pedig arra a területre terjed ki, amelyet birtokba vett. Olykor *fizikai* területre – gondoljunk csak az előző előadásban említett „Angyalszárnyakon” elnevezésű boltra, amelynek belsejében szinte tapintani lehetett a sötét, nyomasztó démoni jelenléteket. Máskor azonban a démon működése egy *szellemi* területre terjed ki. Ilyenkor jelenléte addig tart, amíg az illető terület szellemi határai terjednek. Minden, ami szellemi összefüggésben áll az illető területtel (részt vesz annak megalapozásában, módszertanában, gondolkodásmódjában), a démoni jelenléte határára belül esik. *Akkor is, ha önmagában jó*. Elvégre önmagában rossz dolog, magán a bűnön kívül, nincs is. Isten minden létezőt jónak teremtett. A dolgok csak a szellemi kontextus révén válhatnak rosszá. A démon tehát nincs dobozba zárva, hanem az egész összefüggő szellemi területen működik. Jelenlétét olyan méregéhez hasonlíthatjuk, amelyet föloldottunk egy tányér levesben. A levesnek nem lesz ártatlan része. Egységes egésznek alkot, egységes egészneként van megmérgezve. persze a hasonlat némileg sántít, az agykontroll nem homogén, mint egy folyadék, vannak veszélyesebb, töményebben mérgezett részei (pl. a tanácsadók megidézése), és vannak kevésbé mérgezdús területei (pl. a memória javítása). De mérgezetlen területe nincsen. Nem egy részterület mérgezett, hanem az egész szellemi kontextus. *Nemcsak az önmagukban mágikus dolgokat kell elkerülnünk, hanem a mágiával szellemi kontextusban álló területeket is*. Vagyis az agykontroll kerülendő az alfa-állapotba való helyezkedéstől kezdve a mágikus gyógyításig minden téren.

Olyan ez, mint ahogy nemcsak a bűnt kell kerülni, hanem a bűnre vezető alkalmat is; amennyiben pedig nem tudjuk elkerülni az alkalmat, használunk kell szellemi fegyvereinket, amelyek megoltalmaznak a kísértéstől – mindenekelőtt az imádságot.

Elmondok egy történetet, amikor én magam merészkedtem szellemileg veszélyes területre, méghozzá tudva és akarva, előre megfontolt szándékkal. Sok vitát váltottak ki keresztény körökben a Harry Potter-

meseregények, amelyeknek szerzője a nagyon tehetséges angol író. Joanne Kathleen Rowling, röviden Jo Rowling. Ezek a könyvek olyan jól vannak megírva, hogy lekötik az érdeklődést, nemcsak a serdülőket, hanem a felnőtteket is. Rowling fantáziája gazdag, meseszövése leleményes, jó a humora, és sikerült olyan témát találnia, amely manapság rendkívül népszerű. Ennek köszönheti világsikerét. Ami könyveit egyrészt népszerűvé, másrészt problematikusá teszi, az, hogy ifjú hőse, Harry Potter, *varázsló*. A mesék varázsvilágba vezetnek bennünket, a King's Cross pályaudvar kilenc és háromnegyedik vágányáról a Boszorkány- és Varázslóképző Szakiskolába lehet utazni, ahol hihetetlen kalandok várják Harryt. Ezek eddig hat kötetet át tartottak, és a történet még nem ért véget.

Egyesek az állítják, hogy a Harry Potter-könyvek ártatlan mesék. Elvégre a mese mindig tartalmazott mágikus elemeket, amilyen Csipkerózsika bűvös álma, vagy Aladdin csodalámpája. Ezeket azonban sose vettük komolyan, A gyerek, akinek meséltek, tudta jók, hogy a valóságban nincsenek „terülj-terülj” asztalkák vagy palackból előbújó szellemek. A mese elemei gyanánt elfogadta őket, de nem ösztönözték arra, hogy maga is varázsolni próbáljon. A mese elhatárolja magát a valóságtól, magától értődően az irrealitás közegében mozog. Éppen ez teszi mesévé: *a tudatosan vállalt képtelenség*. A mesét nem lehet összetéveszteni a valósággal. Ha tehát a mesében mágia fordul elő, ez még nem jelenti a mágia helyeslését, vagy propagandát a varázslás mellett. Maga Rowling sem hisz abban a mesevilágban, amelyet könyveiben megteremtett. Ez a világ a fantáziában létezik, a valóságban nem.

Mások azonban másképp gondolkodnak. Egy barátom írta: „Mély benyomást tett rám 10 éves unokaöcsém, aki a 3. kötetet már csak nappali világosságban, két felnőtt jelenlétében merte kézbe venni, mert rettegett a sok sötét varázslattól, ami a könyvben előfordul, a többi kötetet pedig nem is olvasta már el.” Bizony Rowling asszony nem igen kíméli olvasói idegeit, különösen a negyedik kötet végétől, ahonnan kezdve igen gonosz dolgok történnek. Ennél azonban többről is szó van. A könyvben nagy vita folyik a mágia értékeléséről. A Harryt nevelő család gyűlöli és megveti a mágiát, elnyomja a szegény fiút, az olvasó pedig ösztönösen az ártatlan Harry oldalára áll. Annak a Harrynek oldalára, akinek igazi világa a varázslóiskola. Ezzel szimpatikusá válik az olvasó számára a mágia, s ellenszenvessé válnak azok, akik hallani sem akarnak a mágiáról. És fontoljuk meg: olyan korban élünk, amely háttorzongatóan komolyan veszi, terjeszti és vallja a mágiát. Az olvasó, ugyanabban a könyvesboltban, ahol Jo Rowling

meséit megvette, mágia-tankönyvek sorozatát is megvásárolhatja, *Varázslatok könyve*, *Boszorkánykönyv* és hasonló címekkel. Nem egy nemlétező, mesebeli boltba kellene mennie a varázslóiskola tankönyveiért: itt állnak a valóságos könyvespolcokon! Ebben a kontextusban vajon állítani lehet-e, hogy minden aggodalom nélkül adhatjuk Harry Pottert gyermekeink kezébe? Biztosa-e, hogy Rowling leleményes varázsvilágának gazdagon feldíszített épülete mindenestül az irrealitás talaján áll? Nem csoda, hogy sok keresztény a leghatározottabban kijelenti: a Potte-saga Mágia, s mint ilyen, elutasítandó.

Sokáig nem olvastam el a sorozatot, mert nem érdekelt, és mert tisztán láttam, hogy a körülötte folyó viták voltaképpen a mesében foglalt kettősség különböző értelmezéseire vezethetők vissza. Egy idő múlva azonban szükségét kezdtem érezni, hogy állást foglalhassak, s ehhez ismernem kellett a vita tárgyát. Körülbelül három hét alatt végigolvastam a Harry Potter-sorozat hat kötetét, a hatodikat, amely akkor még nem jelent meg magyar fordításban, angolul. Eleinte érdekelt a fordulatossá cselekmény, az iskolai sportesemények és diákszerelmek jó tollú ábrázolása, később kissé unalmassá vált a dolog, de olvastam, mert végére akartam járni. (Megjegyzem itt, hogy a Harry Potter-filmeket nem láttam, azokról tehát továbbra se tudok nyilatkozni.) Félelmet belőlem nem váltottak ki a könyvek, mágikus tartalmuk pedig nem nyugtalanított, hiszen máskor is kellett már olvasnom mágikus tartalmú könyveket, hogy cáfolhassam őket, és soha semmi bajom nem lett tőlük. Tudat, hogy Jézushoz tartozom, és oltalom alatt állok.

Azonban a harmadik hét elején emésztési zavarok kezdtek gyötörni. Aztán egy este nem bírtam elaludni. Ez nagyon szokatlan nálam. Nem vagyok valami híres alvó, de csak az éjszaka második felében szoktam fölriadni. Este mindig hamar elalszom, néha már nyolc óra tájban bőbiskolni kezdek. Most nem így történt, hiába álmosodtam el, hiába tettem le a Potter-könyvet, álom nem jött a szememre. Gyógyszeres fiókomban találtam altatót – évekkal ezelőtt szedtem éjszakai fölébredések alkalmával, aztán abbahagytam, mert reggel csak annál álmosabb voltam tőle. Bevettem egy tablettát, és nyugtalanul ugyan, de végigaludtam az éjszakát. Következő este azt reméltem, hogy hamar elalszom, hiszen előző éjszaka nem aludtam ki magam. Nem így történt, megint nem tudtam elaludni. Újrakezdtam az olvasást, aztán megint aludni próbáltam – mindhiába. megint bevettem egy tablettát altatót, és nagy keservesen elszunnyadtam. A harmadik estén már biztos voltam benne, hogy kitűnően fogok aludni, hiszen két éjszakai adósságot kell törlesztenem.

Ám az álmatlanság megismétlődött. Amikor már úgy éreztem, kellően elálmosodtam, félretettem a Potetr-mesét és agyam szép lassan kezdett elhomályosodni, hirtelen, mintha megcsiklandozták volna a tudatomat, újból fölélénkültem. Éjfél elmúlt, aludni nem tudtam, és nem volt már több altatóm.

Ekkor aztán gondolkodni kezdtem. Föltettem magamnak a kérdést, amit egy zsidó fiúnak mindig föl kell tennie a széder-estéken: „miben különbözik ez az éjszaka minden más éjszakától?” A válasz egyértelmű volt. „Abban, hogy Harry Pottert olvasok.” Igen, az előző és azelőtti éjszaka is ez történt. Fölhagytam gyanútlanúsággal, és föltételeztem, hogy a könyvek mágikus tartalma miatt démoni befolyás alá kerültem. Nincs szó ilyenkor „megszállottságról”, teológiai nevén ez az állapot *obreptio daemonica*, démoni behatolás (szószerint: odacsúszás). A démon annyi hatalmat nyert fölöttem, hogy zaklatni képes, vegetatív idegrendszeremet izgatni tudja.

Tudtam, mit kell tennem. Jézus nevébe, az ő megváltó vérének erejével imádkozva, elküldtem a gonosz lelket, kértem magamnak Isten és szent angyalai oltalmát, és hogy tudjak aludni. Aztán félretettem a Potter-könyvet, egy Jókai-regényt kezdtem olvasni, de sokáig nem jutottam benne. Pár perc múlva aludtam. Altató nélkül.

A történet önmagáért beszél. Bemereszkedtem egy démonizált területre, egy mágiától átjárt területre. Hozzáteszem: kissé töményen vettem magamhoz a Potter-eposzt. Gondolkodásom nem fogadta be a mágikus üzenetet, de az embernek fantáziája is van. Képzetvilágomba behatoltak a varázsvilág mágikus összefüggései. Hangsúlyozom, hogy nem félttem, és ekkor már meglehetősen untam is a történetet, nem az izgalom tartott ébren. A démon tartott ébren. Mihelyt elúztam, aludtam.

Nem hittem a mágiában. Nem űztem mágiát. De beléptem abba a szellemi kontextusba, ahol a sötétség hatalmai jelen voltak. Kicsit meggondolatlanul, kellő oltalomkérés nélkül. Ennek következményei még néhány napig eltartottak: nyugtalanító elemekkel találkoztam fantáziámba, álmaimba. De Jézus oltalmát kérve, végigolvastam a sorozatot, és ettől kezdve rendszeren tudtam aludni.

Ez eldönti a Potter-könyvek értékelését. Igenis, veszélyesek. Meg kell jegyezni, hogy ugyanez a véleménye XVI. Benedek pápának is. 2003-ban *Gabriele Kuby* német író megküldte a Potter-mesék mágikus tartalmát bíráló könyvét a Hittani Kongregáció akkor prefektusának,

Joseph Ratzinger bíborosnak, jelenlegi Szentatyánknak. A bíboros 2003. március 7-én kelt levelében ezt írja Kubynak:

„Hálás köszönet február 20-án kelt kedves leveléért és a tanulságos könyvért, amelyet mellékelte. Jó az, hogy a Harry Potter-dolgokra fényt derít, mert azok kifinomult csábítások, amelyek észrevétlenül és éppen azért mélyen hatnak, és lerombolják a lélekben a kereszténységet, mielőtt egyáltalán kellően felnővekedhetett volna.”

A Hittani Kongregáció New Age-szakértője, Peter Fleetwood, azt nyilatkozta a Vatikáni Rádióknak, hogy ő nem lát veszélyt Jo Rowling meseregényeiben, a bíboros-prefektusnak ezt a levelét pedig akár a titkárság is fogalmazhatta. Fleetwoodnak ezt a magánnyilatkozatát a sajtó „vatikáni nyilatkozat” címen propagálta (fájdalom, a katolikus sajtó is), a későbbi pápa véleményét pedig meglehetősen agyonhallgatta. Pedig biztosan a pápa saját véleményéről van szó. Egyrészt, mert amit aláír, azt feltehetően el is szokta olvasni. Másrészt mert egy további, május 27-én kelt levélben engedélyt adott Kubynak, hogy véleményét nyilvánosságra hozza. Harmadrészt pedig, mert ugyanazon év karácsonyára üdvözlőkártyát küldött a német írónőnek, ezzel a saját kezűleg írt szöveggel: „Szívélyes köszönet az Ön bátor kiállásáért az okkultizmussal és mágiával szemben.”²

Félreértés ne essék: a Szentatyának ez a véleménye is csak magánvélemény. Hivatalos egyházi nyilatkozat nem született a Potter-mesékről. Ágyúval nem szokás verébre lőni. De azért a két magánvélemény súlyában van némi különbség, s a Szentatya véleményéhez személyes tapasztalatom alapján is csatlakozom. Jo Rowling könyveiben van karácsony, de nincs Jézus; van ünnep, de nincs hit; a varázslóiskolára Isten nélküli égbolt borul. Ezt a szuggesztív üzenetet kiegészíti a másik, amely a mágikus cselekményből árad. Nem mindenki fog álmatlanság gyötörni, aki ezeket a könyveket olvassa; de olyan szellemi területet jelentenek, ahol a sötétség hatalmai jelen vannak.

Egy nyelvtanár barátom angolórát tartott egy tizenéves fiatalembernek. Társalgási gyakorlatban megkérdezte tőle:

– How are you? (Hogy vagy?)

A válasz meglepő volt.

– A am afraid. (Félek.)

– What are you afraid of? (Mitől félsz?) – kérdezte barátom.

² A levél eredeti szövegét és fotokópiáját lásd: <http://www.lifesite.net/ldn/2005/jul/05051301.html> – 2006.03.21.

– Monsters (szörnyektől) – hangzott az újabb meglepő válasz.

Barátom ezek után magyarrá fordította a szót. A beszélgetősből kiderült, hogy a fiú rémfilmét látott videón, s enne szörnyei megterhelték fantáziáját. Tanára, hívő keresztény lévén, tudta, hogy ez nem merőben pszichológiai probléma. Imádkozott, hogy a fiatal fiút hagyja el a félelem lelke, és őt is megtanította oltalomért imádkozni. A félelmi tünetek fokozatosan megszűntek, a gyerek újból tudott aludni.

Jézus a Szabadító!

Háborúban vagyunk. Amíg Jézushoz tartozunk, a győztes oldalon állunk. Ha azonban átmegyünk az ellenségterületére, fogságba eshetünk. Hittel és értelemmel kell megvívunk a jó harcot.

(Kovács Gábor: Mágia és hit, Szent István Társulat, 2006)

Kicsoda számomra Jézus?

Jézus a megtestesült Ige.

Jézus az élet kenyere.

Jézus áldozati bárány – akit bűneinkért feláldoztak a kereszten.

Jézus az áldozat, akit a szentmisén feláldoznak a világ bűneieért és saját bűneimért.

Jézus az ige, amelyet hirdetni kell.

Jézus az igazság, amit közhírré kell tenni.

Jézus a fény, amelynek föl kell ragyognia.

Jézus az élet, amit élnünk kell.

Jézus a szeretet, amely szerint szeretnünk kell.

Jézus az öröm, amelyet szét kell osztanunk.

Jézus a béke, amelyet adnunk kell.

Jézus az élt kenyere, hogy tápláljon minket.

Jézus az éhező, akinek enni kell adnunk.

Jézus a szomjazó, akinek szomját csillapítanunk kell.

Jézus a mezítelen, akit fel kell ruháznunk.

Jézus a hontalan, akit be kell fogadnunk.

Jézus a beteg, akit meg kell gyógyítanunk.

Jézusa magára maradott, akit szeretnünk kell.

Jézus a kítaszított gyermek, akit örökbe kell fogadnunk.

Jézus a leprás, akinek ki kell mosnunk sebeit.

Jézus a koldus, akire rá kell mosolyognunk.

Jézus a szerencsétlen, akit meg kell hallgatnunk.

Jézus a rokkant, akit fel kell karolnunk.

Jézus a kisgyermek, akit át kell ölelnünk.

Jézus a vak, akit vezetnünk kell.

Jézus a néma, akihez szólnunk kell.

Jézus a nyomorék, akit kísérenünk kell.

Jézus az elhagyott, akinek társává kell lennünk.

Jézus a prostituált, akit ki kell szabadítanunk a veszélyből és akinek barátjává kell lennünk.

Jézus a rab, akit meg kell látogatnunk.

Jézus az öregember, akit szolgálunk kell.

Jézus az Isten.

Jézus a vőlegény.

Jézus az élet.

Jézus az egyetlen szerelem.

Jézus mindenben minden.

Jézus az egyetlenem és mindenem.

Jézus az, akit teljes szívemmel és teljes lényemmel szeretek.

Mindent neki adtam, még bűneimet is, és Ő gyöngéden, szeretettel eljegyzett engem. Most és egész életem során megfeszített vőlegényem menyasszonya vagyok.

Ámen.

Teréz anya

A Boldogságos Szűz és az Eucharisztia

II. János Pál

Ha teljes gazdagságában szeretnénk fölfedezni az Egyház és az Eucharisztia bensőséges kapcsolatát, nem feledkezhetünk meg Máriáról, az Egyház Anyjáról és példaképéről. A *Rosarium Virginis Mariae* apostoli levelemben, amikor úgy mutattam be a Szentséges Szület mint Krisztus arca szemlélésének mesternőjét, a világosság titkai közé beszélttem az Eucharisztia alapításának titkát is. Mária ugyanis el tud vezetni minket a Legszentebb Szentséghez, mert mélységes kapcsolatban van vele.

Első látásra az evangéliumok hallgatnak e témáról. Az Eucharisztia nagycsütörtök esti alapításának elbeszélésekor nem szólnak Máriáról. Azt azonban tudjuk, hogy együtt volt az apostolokkal „állhatatos imád-

ságban” (ApCsel 1,14) a *Mennybemenetel után a Püünkösödöt váró első közösségben*. Nyilvánvalóan együtt volt az első keresztény nemzedék híveivel az Eucharisztia ünneplésében, „a kenyértörésben” is (ApCsel 2,42).

De azon túlmenően, hogy Mária részt vett az eucharisztikus lakomán, az Eucharisziával való kapcsolatára belső magatartásából kiindulva is tudunk következtetni. Mária egész életében „eucharisztikus” Asszony. Amikor az Egyház példaképeként tekint Máriára, meghívást kap arra, hogy kövesse őt e szentséges misztériummal való kapcsolatában is.

Mindszenty bíboros testamentuma

Közi Horváth József

Ő volt a magyar és világegyháznak legvagyontalanabb érseke, illetőleg bíborosa. A szegénységet önként választotta. Visszautasította a fél – , majd teljesen kommunista budapesti rezsim által felajánlott államsegélyt és nem vette fel a Vatikántól a bíborosi járandóságát, mert mindkettővel szemben meg akarta őrizni a függetlenségét. Nagylelkű jótévedők – köztük igen sok magyar és idegen szegény ember – adományaiból élt és utazott. De még abból is jótékonykodott, mert önmagára szinte semmit sem költött. Kopott ruhában-cipőben járt és egyetlen élvezete a napi szivar volt, amelyet részletben, ebéd, illetőleg vacsora után, szívott el.

Emlékiratai kiadásából meglehetősen nagy összeghez jutott. Abban is reménykedett, hogy még kéziratban lévő tanulmányait is sikerül befejeznie és azoknak is lesz jövedelme. Ezért életre hívott egy „Mindszenty Alapítvány”-t azzal a rendeltetéssel, hogy ezeknek a pénzeknek a felhasználásával szolgálja azt a magyar nemzeti és katolikus célt, amit ő maga élete feladatául tűzött ki, s amit Isten segítségével hazájában és a száműzetésben is igyekezett megvalósítani: „megtartani magyarságában s hitében népünket, különösen felnövekvő ifjúságunkat.”

Amikor végrendeletének első fogalmazványát 1962. október 19-én a budapesti amerikai követség félfogságában papírra vetette, egyetlen fillér saját vagyona sem volt. De annál nagyobb volt a szellemi kincs, amelyet helytállásával és vértanúságával szerzett meg magának.

Ebben ez első végrendeletében, szellemi testamentumában – „hűséggel az Egyház fejéhez és a történelmi magyar hazához” ... – szenvedő népének, a magyar püspöki karnak, főegyházmegeje papjainak és híve-

inek, a mesgyéken innen és túl, a tengereken is túl a hontalanoknak, ezt üzenté:

„Gyötrelmes sorsotokban, amíg Isten végtelen könyörületéből jön a virradat, éljetez hűségben Istenhez, Egyházhoz és történelmi hazátokhoz...”

Három hét multán – az ellene folyó gyalázatos kommunista rágalom-hadjáratra célozva – hozzáfűzte: „Harcom nem a tőkéezt és nagybirtokéezt, hanem Egyházéezt, hazáéezt folyt...”

Ugyanezeket a gondolatokat és érzelmekeket tartalmazza az a levél, – talán a legszebb és legmélyebb értelmű írása – amelyet első északamerikai-kanadai és USA-beli – körútja után intézett a rendezőbizottság elnökéehez.

Ebben a levélben benne van az egész Mindszenty: az Egyház válságát tisztán látó, de attól meg-nem riadó keresztény hívő, pap és egyházfő, a magyar haza, a magyar nép és a külföldi magyarság sorsát és problémáit tökéletesen ismerő, de azok előtt kapitulálni nem hajlandó hazafi és a történelmi küldetését és felelősségét a címtől és rangtól való megfosztottsága után is érző és viselő esztergomi érsek.

A Kanadában és az USA-ban élő „Kedves Magyarok”-nak írt levél bevezető soraiban leszögezte, hogy „nem személyi érdek, hanem a közös ügy hozott bennünket össze”. Még pedig – tette hozzá – „a teendő közös ügy és nem az úgynevezett elvesztett ügyek fölötti bánkódás, siránkozás.”

„Az Egyház mai mély válsága – folytatta – ne ijessen meg bennünket!”

„Túlságosan és sokáig – állapítja meg kritikusan – ráhagyatkoztunk az ősi múltra épült, a családi és nemzeti folytonosságba beágyazott keresztény hitre. E beágyazottság azonban csak támasz lehetett, de nem volt sem maga a hit, sem annak záloga.

Minden egyénnek, minden nép mindenegyest nemzedékének újra meg újra meg kell küzdenie a hitéezt úgy, mint Jákobnak az Isten angyalával. Nem szabad eleresztenie az alkalmat, a lehetőségeket még halálos fáradtság miatt se, mindaddig, míg Isten meg nem áld bennünket.

Isten fiatal. Övé a jövő. Ő nemcsak a múlt, a hagyományok tudója vagy féltékeny vigyázója, hanem az újnak, a fiatalnak, a holnapnak az előhívója is egyéneken és népeken, akik nem adják föl magukat.

Ezért nincs helye a csüggedésnek.

A mi szívünk megremegehet a nehéztől, az ismeretlentől, a lehetetlennek látszóttól, Isten azonban az egyének és nemzetek jövőjét sokszor a

lehetetlennek látszó holnapba rejtette el; nekünk kell nekilátnunk, – figyelmeztet az aggastyán főpap – hogy azt előhozzuk.”

Utána, a magyar sorsra áttérve, így folytatta: „Százados, tragikus és hősi küzdelmekben hazát veszítettünk: majdnem csak talpalatnyi földünk maradt.

Többszázados törökdulás ment át rajtunk... 1849-ben saját dinasztiaink tiport el bennünket orosz csizmával.

A végzetes Trianont követte a még végzetesebb kiszolgáltatottságunk Yaltában és 1956-ban a nemzetgyilkos kommunista rendszernek.

Ebbe a minket perzselő tűzvészbe persze mi magunk is beledobtuk száraz és mindig újra meggyújtott gerendáinkat: hitetlenségünket és árulásainkat egymással szemben, káromkodásunkat, közéleti könnyelműségünket és legutóbb azt, hogy népünk kényelemszeretetből segédkezet nyújtott a magyarság termésének alattomos lekaszabolásához...”

„És ki tudja, egyedül a jó Isten, talán még el sem értünk a vészkijáráshoz.”

Mégis, – folytatta – mielőtt a szemeim megtörnének, nem ember, nem pusztá érzem, hanem Isten és őseink mondatják velem és ezt szeretném minden magyar párnája alá tenni, legyen bárhol széles e világon, hogy ne legyen nyugta az ösztökétől halála órájáig: A megmaradt kevésből újra kell építenünk a hazát! Ez a dolgunk ezen a világon! Ettől megszabadulni nem tudunk, csak elbújni előle.”

Levelének befejező soraival kifejezetten a szabadföldi szétszórtságban élő honfitársaihoz fordult.

„Tegyétek félre – intette őket – a versengést, a mértéktelen személyi nagyravágyást, a ki ha-én-nem magatartást!... Mindenki ott tegye meg a magáét, ahova az élet állította.

Teremtünk keresztény hitre épülő egyházi közösséget! Legyen a családban gyermek Isten akarata szerint! Ez áldás és jövő, bármit mond a világ. A gyermek kapjon a családban, a hétvégi iskolában ... krisztusi hitet magyar nyelven, magyar öntudatot! Fiatalságunk lelkében tegyük izzóvá a magyar Ígéret földjének megszerzését!...

Tanuljunk meg és használjuk idegen népek gazdag tapasztalatát és fordítsuk ezt a nagy célra! Csak az a lelkesedés helyénvaló, amelyet a munka nehézsége, a szenvedés hosszantartósága mindig újraéleszt...”

Ezután az intellemtől következik a vallomása arról, hogy egész élete Isten és az Egyház, hazája és nemzete szolgálatában telt el. És az ígérete, hogy ezt a szolgálatot a halála után is folytatni akarja.

„Amit e sorokkal – írta – lelketekre akarok kötni, ezért éltem, ezért élek és imádkozom itt és az örökkévalóságban.”

„...Klára nővér 1947 folyamán azt mondta, hogy a kommunisták elfogják majd Mindszenty Bíboros Hercegprímást, de nem fog a börtönben meghalni, hanem kiszabadulva még sok jót fog tenni Isten dicsőségére és a lelkek javára. Ekkor a rendtársak félelmükben ápolásba akarták vettetni a nővért. A Generális elöljárók azonban utasítást adtak a Tartományi Főnöknőnek, hogy keresse fel magát a Bíborost és tőle kérjen utasítást a Nővérről vonatkozólag.

Mindszenty Bíboros nagy érdeklődéssel hallgatta meg a jelentést és hallomásom szerint egy kérdéssel válaszolt:

Hát az a kedves Nővér azt mondja, hogy engemet el fognak fogni?

Igen, Eminenciás Uram.

Ebben igaza van, ez be fog következni. Azonban azt is tényleg mondja, hogy nem fogok a börtönben meghalni?... Hát ez újság nekem, mert én azt hittem eddig, hogy hamarosan kivégeznek. Ha egy napon hallják, hogy kiszabadultam a börtönből, akkor láthatják, hogy az Úr közölte ezt a Nővérről, mert ez emberileg nem valószínű. Hagyják hát békében azt a szegény Nővért...”

(Köhler Ferenc C.M. lazarista atya emlékeiből, Brüsszel, 1960.)

Ima a hazáért nehéz időben

II. Rákóczi Ferenc

Úristen! Igazság kútfeje, kegyelem kimeríthetetlen forrása, ki parancsolataidról megfélemlített népedet néhanapján a szolgaság jármával sújtod, hogy megtörvén göggyét, amint a büntetésben igazságot adtál, a megbocsátásban újból kegyelmet nyújts nekik: bevalljuk, Uram, őseink nyughatatlan-ságát, beismerjük mindennapi vétkeinket, amelyekkel ellened támadván, valóban megérdemeltük ostorodat. Rászolgálunk, Uram, hogy nemzetünk dicsősége elenyésszék, s gyermekeink idegen nép járma alatt görnyedjenek. Méltók vagyunk, hogy magvunk szakadván, eredetünk emlékezete és

nemzetünk neve feledésbe merüljön, mivel elhajoltunk tőled, Istenünktől és Urunktól.

Mindazonáltal, ó Uram, tekintsd a nyomorúság ez örvényébe hullott népednek sóhaját, hallgasd meg a szegények, az özvegyek és árvák hozzád felsíró jajkiáltását. Tekintsd a bűnhődésre kész ártatlanoknak kiontott vérért, s ne feledkezzél meg irgalmasságod cselekedeteiről, melyekkel hajdan oly kegyesen elárasztottad szolgaságban sínylő választott népedet.

És ha lelkünkben lángra lobbantanád felszabadulásunk vágyának tüzet, vezérelj cselekedeteinket, erősítsd meg karunkat, élesítsd fegyvereinket, hogy egyesült erővel szolgálhassunk kegyes akaratomnak. Adj, Uram, azoknak, akiket vezéreinkül rendeltél, hivatásukban bölcsességet, a balsorsban bátorságot, a szerencsében mérsékletet, hogy végzéseid útján haladjanak. Te jelöld ki, Uram, táboraink határát, vedd körül irgalmasságod köntösével, óvd meg az ellenségnek cseleitől, s úzd el az álmod a virrasztók szeméről, nehogy készületlenül találtassunk. A Te angyalod legyen őrnök és vezetőnk a csatában, aki szétszórja a fegyverek golyóit, s valamint Izraelt szárazon vitte át a tengeren, vezessen át bennünket is sértetlenül ellenségeink tömegén.

Add, végül, Urunk, legkedvesebb Atyánk, hogy felvétetvén néped kebelébe, rendelésed útjáról le ne térjünk, hanem igazságtételeid őreivé lévén, utunk nyugalomban és békességben vezessen tehozzád, ki végtelen kegyelmednél fogva azt akartad, hogy kiszabaduljunk a szolgaságból és megváltassunk. A mi Urunk Jézus Krisztus által, ki a Szentháromságban veled él és uralkodik mindörökkön örökké. Ámen.

*(Engesztelő imádságok hazánk lelki megújulásáért,
Stella Maris Alapítvány, Budapest, 2007.)*

Mária- kegyhelyek

Budapest – Óbuda

Óbudán Szűz Mária tisztelete nagyon régi múltra tekinthet vissza. Anonymus írja krónikájában, hogy Árpád vezért 907-ben az Óbuda melletti Fejéregyházán temették el, és „sírja fölé a magyarok megtérése után a Boldogságos Szűz Mária tiszteletére egyház épült”. A kis templomot Szent István király építtette, és 1015-ben már fennállt. Szent István 1015-ben alapította Szent Péter és Szent Pál apostol tiszteletére az Óbudai társaskáptalant, és ekkor kezdte építeni mellé a feltehetően ókeresztény stílusú négytornyú bazilikát. Ezt azonban az idő viszontagságai alaposan megviselték, és a XIV. században már teljesen rommá lett. Az óbudai plébánia e két templom valamelyikének jogutódja.

A török uralom után a Zichy család kapta meg Óbudát, és ők építtették a Szent István korabeli templom helyén állott kis kápolna helyébe 1744 és 1749 között a mostani templomot, amelynek jobb oldali középső mellékoltára fölött, üvegszekrénykében van a kegyeszobor.

Zichy László és Zichy Péter nagy tisztelői voltak a Szűzanya mariazelli szobrának. A XVIII. század elején megcsináltatták a szobor pontos másolatát, és azt óbudai kastélyuk kápolnájában helyezték el, hogy mindig közelükben legyen. Zichy Péter halála után, 1725-ben özvegye Zsámbékra költözött, és a szobrot zsámbéki kastélya kápolnájába vitette. Az itt történt csodák híre eljutott az óbudai plébánoshoz. Kérésére Esterházy Imre esztergomi érsek engedélyével 1733-ban a szent szobrot ünnepélyesen, nagy pompával visszahozták Óbudára, és először a jelenlegi templom helyén álló kápolnában helyezték el. Ugyanakkor XIV. Kelemen pápa teljes búcsút engedélyezett azoknak, akik Kisboldogasszony napján meglátogatják a templomot, és ott a szokásos feltételek mellett imádkoznak. A kegyeszobor 1738 és 1784 között – az érsek engedélyével – a trinitáriusok kiscelli kápolnájában volt. Amikor II. József 1784-ben a trinitáriusokat is feloszlatta, a kegyeszobor az óbudai Szent Péter és Pál templomba került azzal az oltárral együtt, amelyen a kiscelli kápolnában állott.

Jordánszky Elek ezt írta 1836-ban a magyarországi Szűz Mária kegyhelyeket ismertető könyvében: „...a mi napjainkban meg nem szűnt az óbudai templomba e miatt a szent kép (szobor) miatt törekvő jámbor lelkek buzgósága; meg nem szűnt az e buzgósággal arányos isteni könyörületesség, amely megismértetik gyakorta sokaktól, kik tapasztalják most is, hogy Mária most is irgalmasságnak Anyja, a Mindnható előtt hatalmas pártfogója az őhozzá folyamodóknak, amiért dicsértessék mind a teljes Szentháromság, mind pedig maga a boldogságos Szűz Mária.” A hívek ma, közel kétszáz évvel később, szintén gyakorta keresik föl az óbudai templomot, hogy e szent helyen ősi szeretettel könyörögjenek a Szent Szűzhöz hazájukért, családjukért, ömagukért, és kérjék az Istenanya segítségét.

A templom fő búcsúja Szent Péter és Pál apostolok ünnepén, a kegyesbor búcsúja pedig Kisboldogasszony napján van.

K.D.

Ima a Szentlélekhez

Mennyei Király, Vigasztaló!
Igazságnak Lelke,
Ki mindenütt jelen vagy,
és mindeneket betöltesz.
Minden jónak kútfeje,
és az életnek megadója.
Jöjj el, és lakozzál mibennünk,
és tisztíts meg minket minden szennytől,
és üdvözítsd, Jóságos,
a mi lelkünket!

(görög katolikus liturgia)

A r ó z s a f ü z é r

A dicsőség titkai

II. János Pál

„Krisztus arcának szemlélése nem állhat meg a Megfeszítettnél. Ő a Föltámadott!” A rózsafüzér kezdettől fogva kifejezi ezt a hitigazságot, amikor a hívőt arra készíti, hogy lépjen túl a passió sötétségén, és tekintetét a föltámadásban és a mennybemenetelben szegezze Krisztus dicsőségére. Miközben a keresztény lélek a Föltámadottat szemléli, *fölfedezi hitének indokait* (1Kor 15,14), és átéli nem csupán az apostolok, Magdolna és az emmauszi tanítványok örömét, akiknek Krisztus megjelent, hanem Mária örömét is, akinek az előbbieknél nem kisebb tapasztalattal kellett bírnia a megdicsőült Fiú új létformájáról. A mennybemenetelkor Krisztus megdicsőül az Atya jobbján, Mária pedig különleges kiváltsággal – hogy elővételezze az igazak föltámadott állapotát – ugyanebbe a dicsőségbe vétetik föl. És az utolsó dicsőséges titokként Mária a dicsőség koronájával mint az angyalok és a szentek királynője ragyog föl, elővételezve az Egyház eszkatologikus állapotát és annak tökéletességét.

A Fiú és az Anya megdicsőülésének útja közepére helyezi a rózsafüzér a harmadik dicsőséges titkot, a Pünkösdot, mely úgy mutatja be az Egyházat, mint a Mária körül egyesült családot, melyet a Szentlélek hatalmas kiáradása éltet és kész az evangélium hirdetésének küldetésére. E titok szemlélésének, miként a többi dicsőséges titkoké is, a hívőket arra kell vezetnie, hogy egyre tudatosabbá válják bennük a Krisztusban, az Egyházban való új élet, az az életforma, melynek a Pünkösöd nagy mintaképe. Így a dicsőséges titkok a hívőkben táplálják az *eszkatologikus célba vetett reményt*, amely felé mint Isten történelemben zarándokló népének tagjai tartanak. Mindez arra ösztönzi őket, hogy bátran tanúskodjanak az „örömhírről”, mely értelmet ad egész életüknek.

A rózsafüzér a titokhoz való hasonulás útja

II. János Pál

A rózsafüzérben a Krisztus misztériumairól való elmélkedés sajátos módszerrel kerül elénk, s e módszer természete szerint alkalmas arra, hogy elősegítse a titkokhoz való hasonulást. E módszer az *ismétlésre alapszik*. Ez elsősorban az Üdvözlégyre érvényes, melyet minden misztériumnál tízszer ismétlünk. Ha ezt az ismételtetést felületesen nézzük, megkísérthet, hogy a rózsafüzért száraz és unalmas gyakorlatnak tartsuk. Ezzel szemben egészen más vélemény alakul ki a rózsafüzérről, ha úgy tekintjük, mint a szeretetnek a kifejezését, mely nem fárad bele abba, hogy újra meg újra visszatérjen a szeretett személyhez, olyan megnyilvánulásokkal, melyek külsőleg ugyan hasonlóak, mégis mindig újak az őket átható érzület miatt. Krisztusban Isten valóban „hús-szívet” vett magára: nem csupán irgalmaságban és megbocsátásban gazdag isteni szíve van, hanem minden érzelmi rezdülésre képes emberi szíve is. Ha erre vonatkozóan evangéliumi bizonyosságra volna szükségünk, nem volna nehéz föllelni azt Krisztusnak a föltámadás után Péterrel folytatott megindító dialógusában: „Simon, János fia, szeretsz-e engem?” A háromszor föltett kérdésre háromszor hangzott a válasz: „Uram, te tudod, hogy szeretlek téged” (vö. Jn 21,15-17). Túl azon a sajátos jelentésen, amit ez a Péter küldetése szempontjából oly fontos részlet hordoz, senki figyelmét nem kerülheti el e hármasszoros ismétlés szépsége, melynek során a sürgető kérdés és a válasz az emberi szeretet általános tapasztalatából ismert fogalmakban fejeződik ki. A rózsafüzér megértéséhez el kell mélyülni a szeretet sajátos lelki dinamikájában.

Egy dolog világos: ha az Üdvözlégyek ismétlése közvetlenül Máriához fordul, a szeretet aktusa övele és őrajta keresztül Jézusnak szól. Az ismételtetést az a vágy táplálja, hogy a lélek egyre inkább hasonlónak akar válni Krisztushoz, s ez a keresztény élet tulajdonképpeni 'programja'. Szent Pál tízes szavakkal hirdette meg ezt a programot: „Számomra az élet Krisztus és a halál nyereség” (Fil 1,21). Továbbá: „Már nem én élek, hanem Krisztus él bennem” (Gal 2,20). A rózsafüzér segít ebben a növekedésben, hogy egyre hasonlónak váljunk egészen az életszentségig.